

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکز

دانشکده هنر و معماری / گروه نمایش

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : کارگردانی

عنوان:

کاربرد فانتزی در تئاتر کودک و نوجوان

عملی:

کارگردانی نمایش دختر انار

استاد راهنما:

دکتر اردشیر صالح پور

استاد مشاور:

دکتر رحمت امینی

پژوهشگر:

حسن حاجت پور بیرگانی

تابستان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تقدیم به زهرای عزیزم

که در ماراتن طاقت فرسای زندگی

دستانش برآیم شاخه های امید بوده اند.

از پدرم ممنونم که یادش یادگاری بزرگی است

دستان پینه بسته مادرم را نماز می گذارم

مهربانی ها و راهنمایی های بی دریغ استاد دکتر اردشیر صالح پور را بی نهایت سپاسگذارم

و

دستان پر مهر یکایک عزیزانی که از نوجوانی راه را نشانم دادند صمیمانه می بوسم.

تعه‌نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب حسن حاجت پور بیرگانی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی

۹۱/۵/۱۱ در رشته کارگردانی که در تاریخ ۱۹۰۶۶۴۲۰۷۰۰

از پایان نامه خود تحت عنوان: کاربرد فانتزی در تئاتر کودک و نوجوان

بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از

دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام،

مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست

ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی هم سطح، پایین تر یا بالاتر در سایر

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت

اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را

اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد

دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال

مدارک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: حسن حاجت پور بیرگانی

تاریخ و امضا:

بسمه تعالی

در تاریخ : ۹۱/۵/۱۱

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای حسن حاجت پور بیرگانی از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۷/۵ تمام به حروف هفده و نیم تمام و با درجه بسیار خوب مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی
 دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
 دانشکده هنر و معماری

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۶۰۳۰۶۹۰۲۰۰۱	کد: ۱۰۱	نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی
عنوان پایان نامه: کاربرد فانتزی در تئاتر کودک و نوجوان		
تاریخ شروع پایان نامه: تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۱/۵/۱۱	نام و نام خانوادگی دانشجو: حسن حاجت پور بیرگانی شماره دانشجویی: ۸۹۰۶۶۴۲۰۷۰۰ رشته تحصیلی: کارگردانی	
استاد / استادان راهنما: جناب آقای دکتر اردشیر صالح پور استاد / استادان مشاور: جناب آقای دکتر رحمت امینی		
آدرس و شماره تلفن: تلفن:		
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روشهای اجرا و نتایج به دست آمده): در فصل اول مسأله تحقیق، علتها، فرضیات، سؤالها و منابع تحقیقاتی بیان شده است. در فصل دوم مقدمه ای بر واژه کلیدی فانتزی نوشته شده است که شامل معانی لغوی و معانی تحت الفظی می باشد و سپس در مورد چیستی فانتزی و پیدایش آن توضیح داده است. در فصل سوم تاریخچه فانتزی از ابتدای حضور فانتزی در ادبیات و اساطیر و افسانه ها و از قرون وسطی تا دوران مدرن بطور دقیق دسته بندی شده است و خصوصیات فانتزی در هر دوران و تغییرات و گرایش آن ذکر گردیده است. در فصل چهارم بیست و پنج شاخه از انواع فانتزی عنوان بندی شده توسط منابع مختلف نام برده شده و بر دلیل همپوشانی بسیاری از آنان در یازده دسته تقسیم شده و هر کدام بطور مجزا با خصوصیات متمایز کننده اش تشریح گردیده و نمونه های بارز آثار ادبیات، فیلم و تئاتر در آن زمینه با عنوان خالق اثر آمده است. در فصل پنجم ضمن نگاهی به آثار تیم برتون به عنوان نمونه برجسته امروزی، عنصر فانتزی در ادبیات فولکلور ایران بررسی و پنج نمونه از افسانه ها و داستانهای کهن ایران آورده شده است، سپس وجود فانتزی در ادبیات کودکان و نوجوانان بررسی گردیده است، پیرامون روانشناسی کودک جهت مشارکت او در اجرای یک نمایش توضیح و بازیهای کودکانه به شش دسته تقسیم بندی شده اند، همچنین روانشناسی رنگها و کاربرد آن در تربیت کودکان بطور کامل تشریح و قبل از نتیجه گیری تجربه کارگردانی یک نمایش کودک و نوجوان در تجسم بخشی فانتزی شرح داده شده است، لذا فانتزی از عناصر جدایی ناپذیر تئاتر کودک و نوجوان بوده و از اهمیت ویژه ای برخوردار است.		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا
 مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات طرح
۱-۱	بیان مساله تحقیق
۲ ۲
۲-۱	اهمیت موضوع تحقیق و دلایل انتخاب آن
۲ ۲
۳-۱	هدفهای تحقیق
۳ ۳
۴-۱	سوالات یا فرضیه های تحقیق
۳ ۳
۵-۱	چهارچوب نظری تحقیق
۳ ۳
۶-۱	پیشینه پژوهش
۴ ۴
۷-۱	رتباط موضوع نظری و عملی
۴ ۴
۸-۱	روش گرد آوری اطلاعات
۴ ۴
۹-۱	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۴ ۴
۱۰-۱	منابع پژوهش
۴ ۴
۱۱-۱	واژگان کلیدی
۴ ۴
	فصل دوم: فانتزی چیست
	مقدمه
۶ ۶
۱-۲	فانتزی چیست؟
۹ ۹
	فصل سوم: تاریخچه فانتزی
۱-۳	تاریخچه فانتزی
۱۴ ۱۴
۱-۱-۳	اولین نمونه های فانتزی
۱۴ ۱۴

۲-۳	فانتزی دوران کلاسیک.....	۱۵
۳-۳	قرون وسطی.....	۱۵
۴-۳	فانتزی دوران رنسانس.....	۱۶
۵-۳	عصر روشنگری.....	۱۷
۶-۳	فانتزی مدرن.....	۱۷

فصل چهارم: انواع فانتزی

۱-۴	انواع فانتزی.....	۲۱
۱-۱-۴	فانتزی حماسی.....	۲۳
۲-۱-۴	فانتزی تاریک (سیاه).....	۲۵
۳-۱-۴	فانتزی رمانتیک.....	۲۷
۴-۱-۴	رنالیسم جادوئی.....	۲۸
۵-۱-۴	فانتزی معاصر (شهری).....	۳۰
۶-۱-۴	فانتزی افسانه ها و قصه.....	۳۱
۷-۱-۴	فانتزی علمی تخیلی.....	۳۳
۸-۱-۴	فانتزی کمدی.....	۳۵
۹-۱-۴	فانتزی ادبی.....	۳۷
۱۰-۱-۴	فانتزی مدرن.....	۳۸
۱۱-۱-۴	فانتزی پست مدرن.....	۴۰

فصل پنجم: بررسی کاربردی و تجسم بخشی فانتزی

۱-۵	نگاهی به زندگی و آثار تیم برتون.....	۴۴
-----	--------------------------------------	----

۴۷	۲-۵ بررسی عنصر فانتزی در قصه ها و افسانه های ایرانی
۴۸	۱-۲-۵ تاریخچه فانتزی در ایران
۵۶	۲-۲-۵ خاله سوسکه
۶۰	۳-۲-۵ دیو چاه آب
۶۶	۴-۲-۵ نارنج و ترنج
۷۲	۵-۲-۵ گنجشک
۷۵	۶-۲-۵ نخودی و دیو
۷۹	۳-۵ فانتزی در ادبیات کودکان و نوجوانان
۸۲	۴-۵ تجسم بخشی خیال و اهمیت روانشناسی کودکان در اجرای یک نمایش
۸۵	۱-۴-۵ بازیهای جسمی
۸۸	۲-۴-۵ بازیهای تقلیدی
۸۹	۳-۴-۵ بازیهای نمایشی
۸۹	۴-۴-۵ بازیهای نمادین
۹۰	۵-۴-۵ بازیهای تخیلی
۹۰	۶-۴-۵ بازیهای آموزشی
۹۱	۷-۴-۵ روانشناسی رنگها و روحیات کودک
۹۶	۵-۵ تجربه کارگردانی یک نمایش و تجسم بخشی فانتزی
۱۰۲	۶-۵ نتیجه گیری

فصل اول

کلیات طرح

۱-۱ بیان مساله تحقیق

فانتزی یا تخیل یکی از اصلی ترین مبانی تئاتر کودک و نوجوان به شمار می رود. این عنصر هم در دنیای کودکی حضوری اجتناب ناپذیر داشته و هم ریشه و نسبت دیرینه و مشترکی با اسطوره ها و افسانه ها ، و نیز ضرورت این امر به حدی است که پایگاهی جدی در ماهیت و ساختار تئاتر و به طور کلی هنر را داراست .

چنانچه از یک اثر نمایشی وجه فانتزی آن برداشته شود خللی بر پیکره آن وارد می شود . به طور کلی نقش و اهمیت فانتزی در تئاتر کودکان و کاربرد دراماتیکی آن از جمله عناصر کارگردانی این گونه نمایشی است .

۱-۲ اهمیت موضوع تحقیق و دلایل انتخاب آن

تئاتر کودک و نوجوان مبنا و پایه تئاتر بزرگسالان است. هر قدر به این گونه نمایشی توجه ویژه ای مبذول شود بازتاب و تاثیر آن در تئاتر بزرگسال مشهود و قابل ملاحظه خواهد بود.

آنچه مسلم است فانتزی مهمترین نقش را در تئاتر کودکان و نوجوانان ایفا می کند و کاستن و حذف آن تئاتر کودک را به قالبهای خشک و مکانیستی سوق خواهد داد و از جذابیت اثر نمایشی خواهد کاست .

۱-۳ هدفهای تحقیق

- دستیابی به نقش و منزلت فانتزی در تئاتر کودک و نوجوان
- تفکیک و تمایز عنصر فانتزی در ساختار نمایشنامه و ادبیات
- بررسی و یافتن عنصر فانتزی در قصه های ایرانی
- بررسی جایگاه فانتزی در برخی آثار سینمایی و نمایش به ویژه آثار تیم برتون
- کاربری دراماتیک عنصر فانتزی و نحوه به کارگیری آن در تئاتر کودک و نوجوان

۱-۴ سوالات یا فرضیه های تحقیق

- فانتزی چیست و چه تاثیری در درام دارد؟
- چگونه می توان فانتزی را در صحنه تجسم بخشید؟
- نقش و تاثیر فانتزی در درام کودک و نوجوان چیست؟
- کاربرد دراماتیک فانتزی در تئاتر کدام است؟

۱-۵ چهارچوب نظری تحقیق

این پژوهش بر مبنای مطالعات بنیادی استوار بوده و در حوزه دو گونه درام و ادبیات و عنصر مشترک میان این دو (فانتزی و کاربرد آن در نمایش) استوار است، مطالعات خود را به انجام خواهیم رساند.

۱-۶ پیشینه پژوهش

تاکنون پروژه ای با این عنوان در پایان نامه های تحصیلی دانشجویان نمایشی ملاحظه نشده است

۱-۷ ارتباط موضوع نظری و عملی

نسبت مستقیم میان موضوع نظری و عملی وجود داشته و متن نمایشی مورد اجرا دقیقا از عنصر تخیل و فانتزی بهره گرفته و مضمون آن فانتزی است .

۱-۸ روش گرد آوری اطلاعات

فیش برداری - مطالعات تطبیقی - تحلیل و تاویل و نتیجه گیری

۱-۹ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

پس از جمع آوری فیش های مورد نظر و تدوین و تطبیق آنان ، مطالب و یافته ها طبقه بندی و آنالیز خواهند شد.

۱-۱۰ منابع پژوهش

ادبیات تخیلی - قصه های کودکان - افسانه های ایرانی - نمایشنامه های کودک و نوجوان

۱-۱۱ واژگان کلیدی

فانتزی - درام کودک و نوجوان - کارگردانی و تجسم بخشی فانتزی

فصل دوم

فانتزی چیست

مقدمه

در فرهنگ دهخدا، فانتزی به خیال، وهم، تصور، هوی و هوس، بلهوسی، میل و خواست معنی شده است. لغتی که از فرانسه گرفته شده، ریشه یونانی دارد و از نظر عام اثری را گویند که اصول خاص یک سبک را پیروی نمی کند.

در جاهای دیگر از جمله فرهنگ معین و غیره معانی دیگری هم برای این واژه در نظر گرفته شده که شگفت انگیز هم یکی از معانی مشترک آنهاست.

بدین ترتیب واژه فانتزی با تجلی، خیال و شگفتی مرتبط است ، فانتزی دریچه ای به جهانی فراواقعی است که در هر گونه، سبک و مکتبی راه پیدا کرده و گستره وسیعی را دربر گرفته است و همانا سیال بودن را با خود به همراه دارد.

فانتزی نویسان و هنرمندانی که تمایل بیشتری به پرواز در دنیای خیال دارند در آثارشان تلاش می کنند انسان محطاط در عالم علم و خرد را به آروزهای ناممکن خود برسانند. از این رو فانتزی وسیله ای است که به مخاطب و فرد فرصت گم شدن در دنیای دیگر و کشف بینشی عمیق را می دهد. فانتزی از بستر زمان خارج می شود و از جغرافیای واقعی به جغرافیای فیزیکی ویژه ای ورود می کند.

عناصر فانتزی و اسطوره‌ای که سرانجام ژانر فانتزی و زیرگونه‌های فانتزی را ساختند احتمالاً با حماسه گیلگمش و اولین نوشته‌های بشر آغاز شدند که در دوران بعد بخشی از بزرگ‌ترین و مشهورترین ادبیات بشر را شکل داده اند. ماجراجویی‌های خیالی، از اودیسه هومر تا بئولف، از مه‌بهاراتا تا کتاب هزار و یک شب، از شاهنامه تا افسانه‌های شاه آرتور که پهلوانان شجاع، هیولاهای مرگبار و سرزمین‌های پنهان دارند بسیاری از خوانندگان را در دنیایی خیالی فرو برده‌اند. اگر اینگونه به تاریخ ژانر فانتزی نگاه کنیم، تاریخ ادبیات و تاریخ فانتزی آن قدر در هم آمیخته‌اند که نمی‌توان آنها را از هم جدا کرد.

تاریخ ادبیات فانتزی مدرن در ادبیات و داستان با نویسنده اسکاتلندی جورج مک‌دونالد و با رمان‌هایی چون شاهدخت و گوبلین و فانتاستس آغاز می‌شود که دومین رمان را بسیاری نخستین رمان فانتزی بزرگسالان می‌دانند. مک‌دونالد تأثیری بسیار زیاد بر جی. آر. آر. تالکین و سی. اس. لویس داشت. دیگر نویسنده بزرگ این عصر ویلیام موریس نام داشت، شاعری بزرگ که چند رمان نیز در اواخر قرن نوزدهم نوشت، از جمله مشهورترین آن رمان‌ها: چاهی در انتهای جهان است.

به رغم تأثیر مک‌دونالد در آینده و محبوبیت موریس در عصر خود تا قرن بعد ادبیات داستانی فانتزی به مخاطب وسیع دست نیافت. ادوارد پلانکت، که بیشتر به نام لرد دانسنی شناخته می‌شود، نقطه آغازی بر محبوبیت این ژانر هم به شکل رمان و هم به شکل داستان کوتاه بود. از این پس بسیاری از نویسندگان جریان معمول ادبیات هم به فانتزی‌نویسی روی آوردند، از جمله اچ. رایدر هاگارد، رودیارد کیپلینگ و ادگار رایس بروس. این نویسندگان همراه با آبراهام مریت بنیانگذار چیزی بودند که بعدها به نام زیرگونه

«دنیای گمشده» مشهور شد و در اوایل قرن بیستم پرطرفدارترین شکل فانتزی بود. در این زمان چندین فانتزی کودک کلاسیک نیز منتشر شد، از جمله آنها پیتِر پِن و جادوگر شگفت‌انگیز اُز می باشد.

در واقع، فانتزی کودکان و نوجوانان خیلی بیشتر از فانتزی بزرگسالان مطلوب واقع شد و این موضوع، نویسندگان فانتزی را وادار کرده بود اثرشان را با فانتزی کودکان تطبیق بدهند.

در ۱۹۲۳ اولین مجله کاملاً تخصصی فانتزی، قصه‌های عجیب یا وایرد تیلز، در آلمان و انگلستان ایجاد شد و مجلات شبیه به این بلافاصله به چاپ رسیدند که از همه مشهورتر مجله فانتزی و علمی‌تخیلی "یا مگزین آو فانتزی اند ساینس‌فیکشن" بود.

در ۱۹۵۰ ادبیات «شمشیر و جادوگری» خوانندگان زیادی یافته بود، زیرا کتاب‌های کنان بربر نوشته رابرت ای. هووارد و ال. اسپراگ دی کمپ و فافرد و موش‌گیر خاکستری نوشته فریتز لایبر به موفقیت بسیاری دست یافته بودند. اما ظهور فانتزی‌هایی چون هابیت و ارباب حلقه‌ها اثر جی. آر. آر. تالکین در دهه شصت میلادی توجه بسیاری از نویسندگان را به این شیوه جذب کرد. همچنین مجموعه‌های دیگری مثل سرگذشت نارنیا نوشته سی اس لوئیس و دریا-زمین نوشته اورسلا لوگوین به محبوبیت این ژانر استحکام بخشید. (چکیده ای از تاریخچه فانتزی در en.wikipedia.org و Bestfantasybooks.com)

محبوبیت ژانر فانتزی در قرن بیست و یکم ادامه یافت و پرفروش بودن کتاب‌های هری پاتر نوشته‌ی جی. کی. رولینگ موفقیت این ژانر را نشان می‌دهد. چندین برداشت از کتاب‌های فانتزی به موفقیت خیلی زیاد دست یافتند که از همه مشهورتر تریلوژی ارباب حلقه‌ها به کارگردانی پیتِر جکسون است.

۲-۱ فانتزی چیست؟

فانتزی موقعیتی تصور شده توسط یک فرد یا گروهی است که این تصویر به لزوماً واقعیت مربوط نیست بلکه بیانگر تمایلات یا اهداف خاص خالق آن است. توهمات به طور معمول شامل وضعیتهایی غیر ممکن است (مانند تفکر جادویی) و یا بسیار بعید است (مانند صلح جهانی).

اما در نظریه روانکاوی، فانتزی برای توصیف تمایلات ناخودآگاه، ترس‌ها، ریسک‌ها و غیره بکار می‌رود. به عقیده زیگموند فروید (فانتزی فرایندی است که تصاویر منحصر به فرد خودش را طبق قوانین جانشین‌سازی، جا به جایی و غیره تولید می‌کند) و یونگ با اتکا به نقش انکار ناپذیر ناخودآگاه در آفرینش فانتزی می‌گوید: فانتزی نتیجه فوران ناخودآگاه است که منجر به آزادسازی کهن‌الگوها می‌شود؛ الگوهایی که موضوع شکل‌گیری خلاقیت و خیالبافی‌ها قرار می‌گیرد. (موسوی، مصطفی، فانتزی چیستی و تاریخچه آن، مجله ادب فارسی، ص ۶۳، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵)

در تعریف دیگر و معمول فانتزی سبکی از داستان است که از عناصر فراطبیعی و غیر واقعی بهره می‌برد و نمونه‌های روشن آن افسانه‌ها و داستان‌هایی است که به سحر، جادو، رمز و راز و قصه‌های پریان می‌پردازد، داستان‌هایی که در دنیای خیالی شکل گرفته گسترش می‌یابند.

بدین ترتیب فانتزی وسیعی دارد که شامل آثار بسیاری از نویسندگان، هنرمندان، فیلمسازان، موسیقی‌دانان و ... است و از خیال و خیال‌پردازی از افسانه‌های باستان گرفته تا کنون مخاطبان وسیعی را در ویژگی‌های بدون مرز خود گرفتار کرده است.

در فرهنگ عامه و اسطوره‌شناسی عنصری که در فوق‌العاده بودن و شگفت‌انگیزی داستان‌ها، ابرقهرمانان، موجودات افسانه‌ای و خدایان وجود دارد، عنصر فانتزی است که در این پیدای‌نشان تأثیر

شگرف خود را تحمیل می کند و در این جهان ظاهراً واقعی، ممکن است کاراکترهایی رخ دهند که زائیده خیال و خیال پردازی سازنده آن هستند. اینها همه بخشی از جهان است و اساساً فانتزی اجازه دارد تا مرزهای واقعی را هم درهم بریزد و دریچه ای باشد به جهانی شگفت انگیز.

در فانتزی نویسنده با گذر از جهان واقعیت و نقض قوانین و چهارچوب های جاری، جهانی ثانوی با قواعد نو خلق می کند. جهانی که مملو از حوادث شگفت انگیز، موجودات خارق العاده و فضایی خیالی است، به عبارتی فانتزی به واقعیت مربوط نیست، بلکه بیانگر تمایلات یا اهداف خالق آن است اما تحت تأثیر از طبیعت و واقعیت انکارناپذیر است.

شیلا آگف (متقد) معتقد است فانتزی ادبیات تناقض است، کشف واقعیت است از درون آنچه که غیرطبیعی است، کشف پذیرفتنی است از دل آنچه غیرقابل پذیرفتن است، کشف باورکردنی است از دل آنچه غیرقابل باور است. (موسوی، مصطفی، فانتزی چیستی و تاریخچه آن، مجله ادب فارسی، ص ۶۳، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵)

شخصیت ها در نمایشهای فانتزی ممکن است قدرت جادویی یا فراطبیعی داشته باشند یا با استفاده از برخی فن آوری های خلاقانه که مربوط به آینده است چیزهای فوق العاده ای را خلق نمایند. (فوق العاده هایی را خلق نمایند) درنمایش خیال انگیز کودکان ممکن است کاراکتر، جانوری باشد که به خوبی تکلم می کند (صحبت می کند)، پادشاهی باشد که در اعماق زمین حکمرانی می کند، مرغی است که تخم طلا می گذارد و یا شاهزاده ای که عمر جاودانه دارد.

فانتزی اجازه می دهد تا کودکان و بزرگسالان برای کشف گذشته، آینده و جهان با ذهن خود دست به کار شوند و یا در داستان های طنزآمیز و یا میان اسباب بازی ها آنقدر غرق لذت و شادی شوند که گذر زمان را حس نکنند، در بُعد آموزشی هم برای کودکان و نوجوانان، فانتزی می تواند ابزاری باشد که به عمق عواطف آنها نفوذ کرده و در آموزش و درک خیر و شر، حرص و طمع، مرگ و زندگی، زیبایی و زشتی و نیکی و بدی که عمده مسائل انسانی است به طور غیرمستقیم تأثیرگذار باشد.